

XII AKCIZNI PROIZVODI

Alkohol i alkoholna pića

Član 37

- (1) Alkohol i alkoholna pića na koja se plaća akciza su: pivo, vino, ostala fermentisana pića, srednja alkoholna pića i etil alkohol.
- (2) Vrsta alkohola, odnosno alkoholnih pića iz stava 1 ovog člana određuje se u zavisnosti od klasifikacije tih proizvoda i njihovih tarifnih brojeva, odnosno oznaka iz nomenklature carinske tarife (u daljem tekstu: CN), važeće na dan početka primjene ovog zakona i zavisno od sadržaja alkohola u tim proizvodima.
- (3) Sadržaj alkohola je zapreminski procenat alkohola u nekom alkoholnom piću na temperaturi od 20°C. Sadržaj alkohola se označava "vol%".

Pivo

Član 38

Pivom se smatra svaki proizvod iz tarifnog broja CN 22.03 ili bilo koji proizvod koji sadrži mješavinu piva i bezalkoholnih pića iz tarifnog broja CN 22.06, sa sadržajem alkohola iznad 0,5 vol%.

Vino

Član 39

- (1) Vinom se smatraju mirna i pjenušava vina.
- (2) Mirna vina su svi proizvodi iz tarifnog broja CN 22.04 i 22.05, osim pjenušavih vina:
 - 1) sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, ali ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je količina alkohola sadržana u finalnom proizvodu u potpunosti fermentisanog porijekla;
 - 2) sa sadržajem alkohola koji prelazi 15 vol%, ali ne prelazi 18 vol%, pod uslovom da je količina alkohola sadržana u finalnom proizvodu u potpunosti fermentisanog porijekla i da nijesu obogaćeni.
- (3) Pjenušava vina su svi proizvodi iz tarifnih oznaka CN 2204 10, 2204 21 10 00, 2204 29 10 00 i tarifnog broja CN 2205", i to:
 - 1) koja su pakovana u bocama sa pećurkastim zatvaračem uvezenim ili pričvršćenim pod pritiskom ugljen dioksida od 3 ili više bara;
 - 2) sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je količina alkohola sadržana u finalnom proizvodu u potpunosti fermentisanog porijekla.

Ostala fermentisana pića, osim piva i vina

Član 40

Ostalim nepjenušavim fermentisanim pićima smatraju se proizvodi iz tarifnog broja CN 22.04 i 22.05 koji nijesu svrstani u vina iz člana 39 ovog zakona i proizvodi iz tarifnog broja CN 22.06 koji nijesu svrstani u piva iz člana 38 ovog zakona i proizvodi koji nijesu svrstani u ostala fermentisana pića prema odredbama ovog člana, i to:

- 1) sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 10 vol%;
 - 2) sa sadržajem alkohola koji prelazi 10 vol%, a ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je alkohol sadržan u finalnom proizvodu u potpunosti fermentisanog porijekla.
- (2) Ostalim pjenušavim fermentisanim pićima smatraju se proizvodi iz tarifnog broja CN 2206 00 31, 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 i 2205, koji nijesu svrstani u vina i pjenušava vina i to:
- 1) koja su pakovana u bocama sa pečurkastim zatvaračem uvezenim ili pričvršćenim pod pritiskom ugljen dioksida od 3 ili više bara;
 - 2) sa sadržajem alkohola, koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 13 vol%;
 - 3) sa sadržajem alkohola, koji prelazi 13 vol%, a ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je količina alkohola sadržana u finalnom proizvodu u potpunosti fermentisanog porijekla.

Srednja alkoholna pića

Član 41

- (1) Srednjim alkoholnim pićima smatraju se proizvodi iz tarifnog broja CN 22.04, 22.05 i 22.06, a koji nijesu obuhvaćeni čl. 38, 39 i 40 ovog zakona, sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 22 vol%.
- (2) Izuzetno od člana 40 ovog zakona, srednjim alkoholnim pićima smatraju se:
 - 1) sva nepjenušava fermentisana pića iz člana 40 stav 1 ovog zakona, sa sadržajem alkohola koji prelazi 5,5 vol % i koja nijesu u potpunosti fermentisanog porijekla;
 - 2) sva pjenušava fermentisana pića iz člana 40 stav 2 ovog zakona, sa sadržajem alkohola koji prelazi 8,5 vol% i koja nijesu u potpunosti fermentisanog porijekla.

Etil alkohol

Član 42

Etil alkoholom smatraju se:

- 1) proizvodi iz tarifnog broja CN 22.07 i 22.08 sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, bez obzira da li je sastavni dio proizvoda koji ima drugu tarifnu oznaku;

- 2) proizvodi iz tarifnog broja CN 22.04, 22.05 i 22.06 sa sadržajem alkohola koji prelazi 22 vol%;
- 3) druga alkoholna pića koja sadrže etil alkohol bilo u rastvoru ili ne, a koja nijesu obuhvaćena čl. 38 do 41 ovog zakona.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 43

- (1) Akcizna osnovica za vina, srednja alkoholna pića i ostala fermentisana pića je količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima, a za pivo i etil alkohol zapreminski sadržaj alkohola na jedan hektolitar.
- (2) Akciza se plaća u iznosu od:
 - 1) 5,00 Eura po zapreminskom sadržaju alkohola na hektolitar piva;
 - 2) "0" (nula) Eura po hektolitr mirnog vina;
 - 3) 35 Eura po hektolitr pjenušavog vina;
 - 4) 0 (nula) Eura po hektolitr ostalih nepjenušavih fermentisanih pića;
 - 5) 35 Eura po hektolitr ostalih pjenušavih fermentisanih pića;
 - 6) 100 Eura po hektolitr srednjih alkoholnih pića;
 - 7) 650 Eura po hektolitr čistog alkohola.

Upotreba etil alkohola za namjene za koje se ne plaća akciza

Član 44

- (1) Etil alkohol iz tarifnog broja CN 22.07 oslobađa se plaćanja akcize ako se koristi kao sirovina, i to:
 - 1) u proizvodnji fermentisanih proizvoda;
 - 2) u proizvodnji sirćeta iz tarifnog broja CN 22.09;
 - 3) u proizvodnji prehrambenih proizvoda, pod uslovom da sadržaj alkohola u čokoladnim proizvodima iz tarifnog broja CN 18.06 nije veći od 8,5 litara čistog alkohola na 100 kilograma proizvoda, odnosno kod drugih prehrambenih proizvoda - 5 litara čistog alkohola na 100 kilograma proizvoda;
 - 4) za proizvodnju hemijskih i kozmetičkih proizvoda.
- (2) Etil alkohol se može otpremiti iz akciznog skladišta oslobođenom korisniku akciznih proizvoda u hemijskoj industriji i proizvodnji kozmetičkih proizvoda samo ako je denaturisan.
- (3) Postupak potpune denaturacije alkoholnih proizvoda može se vršiti samo u fabrici za proizvodnju etil alkohola, uz korišćenje propisanog denuranta i postupka denaturisanja.
- (4) Upotreba alkohola u medicinske svrhe oslobađa se plaćanja akcize ukoliko ga nabavljaju zdravstvene institucije kojima se izdaje dozvola-licenca od strane poreskih vlasti u skladu sa članom 26 ovog zakona. Zdravstvene institucije ne moraju podnositi dokumenta kojima se

obezbjeduje plaćanje akcize, kako je predviđeno odredbama člana 26 tačka 5) stav 2 ovog zakona.

- (5) Postupak denaturacije i primjenu denaturanta propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

Mali proizvođači alkoholnih pića

Član 45

- (1) Proizvođač alkoholnih pića iz člana 17 stav 2 ovog zakona, koji nije imalac akcizne dozvole, obračunava i plaća akcizu prema odredbama ovog člana.
- (2) Proizvođač iz stava 1 ovog člana plaća akcizu za proizvedene količine alkoholnih pića u kalendarskoj godini, umanjene za količine dozvoljene za sopstvenu upotrebu.
- (3) Akciza za proizvedene količine vina se plaća po stopi koja važi na dan 30. novembra, odnosno za vina posebnih berbi na dan 31. marta, a akciza za proizvedene količine ostalih alkoholnih pića po stopama koje važe na dan 31. marta tekuće godine.
- (4) Proizvođač podnosi obračun akcize za vino do 31. decembra tekuće godine, a obračun akcize za vina posebnih berbi i ostala alkoholna pića do 30. aprila tekuće godine.
- (5) Obračunata akciza dopijeva za plaćanje 30. dan nakon podnošenja obračuna.
- (6) Gornju granicu alkoholnih pića za sopstvenu upotrebu iz stava 2 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za finansije u saradnji sa ministrom nadležnim za poljoprivredu.
- (7) Bliži postupak o načinu plaćanja akcize od strane malih proizvođača alkoholnih pića propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

Duvanski proizvodi

Član 46

Duvanski proizvodi na koje se plaća akciza su: cigarete, cigare, cigarilosi, fino rezani duvan za pušenje (za cigarete za savijanje) i drugi duvan za pušenje.

Cigarete

Član 47

- (1) Cigaretama se smatraju:
 - 1) svitci duvana, koji se mogu pušiti takvi kakvi su i ne svrstavaju se u cigare i cigarilose po ovom zakonu;
 - 2) svitci duvana koji se na jednostavan, neindustrijski način stavljaju u papirne tube za cigarete;

- 3) svitak duvana koji se na jednostavan neindustrijski način savija u papir za savijanje cigareta.
- (2) Svitkom duvana iz stava 1 ovog člana smatra se jedna cigareta čija dužina bez filtera, odnosno muštikle iznosi do 9 cm; dvije cigarete koje su bez filtera, odnosno muštikle duže od 9 cm, ali nijesu duže od 18 cm; tri cigarete koje su bez filtera, odnosno muštikle duže od 18 cm, ali nijesu duže od 27 cm, i tako redom.
- (3) Cigaretama se smatraju i proizvodi koji su u cjelini ili djelimično izrađeni od duvanskih surovata i ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, osim proizvoda koji se upotrebljavaju isključivo u zdravstvene svrhe.

Cigare i cigarilosi

Član 48

- (1) Cigare i cigarilosi su svitci duvana koji se mogu pušiti takvi kakvi su, ako su:
- 1) u cjelini izrađeni od prirodnog duvana;
 - 2) sa spoljnim omotačem od prirodnog duvana;
 - 3) sa spoljnim omotačem boje duvana, koji je u odnosu na uzdužnu osu cigare spiralno omotan pod oštrim uglom od najmanje 30° i sa prevojem od rekonstituisanog duvana, gdje je u svitku duvana najmanje 60% duvanskih djelića širih i dužih od 1,75 mm;
 - 4) sa spoljnim omotom boje duvana od rekonstituisanog duvana, čija je težina bez filtera i muštikle veća od 2,3 grama, gdje u svitku duvana ima najmanje 60% duvanskih djelića širih i dužih od 1,65 mm, a obim cigare mora biti najmanje 1/3 dužine cigare, ali ne manje od 34 mm.
- (2) Cigarama i cigarilosima smatraju se proizvodi koji su u cjelini ili djelimično izrađeni od duvanskih surogata i ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, osim proizvoda koji se upotrebljavaju isključivo u medicinske svrhe, pod uslovom da imaju:
- 1) omot od prirodnog, odnosno rekonstituisanog duvana;
 - 2) omot i prevoj duvana od rekonstituisanog duvana.

Duvan za pušenje

Član 49

- (1) Duvanom za pušenje smatra se:
- 1) duvan koji je rezan ili drugačije siječen, savijen ili stisnut u komade i koji se može pušiti bez dalje industrijske prerade;
 - 2) duvanski otpaci koji se mogu pušiti, a koji nijesu svrstani u proizvode iz čl. 47 i 48 ovog zakona.
- (2) Duvanom za pušenje smatraju se i proizvodi koji su u cjelini ili djelimično izrađeni od duvanskih surogata i ispunjavaju uslove iz stava 1

ovog člana, osim proizvoda koji se upotrebljavaju isključivo u zdravstvene svrhe.

- (3) Duvanom za pušenje smatra se i sitno sjeckani duvan za savijanje cigareta, u kojem je, s obzirom na težinu, više od 25% duvanskih djelića kraćih i užih od 1,4 mm.

Akcizna osnovica, stopa i iznos akcize

Član 50

- (1) Akcizna osnovica za duvanske proizvode je 1000 komada i maloprodajna cijena, odnosno kilogram proizvoda.
- (2) Akciza na cigarete plaća se kao specifična akciza koja je određena u iznosu za 1000 komada i kao proporcionalna akciza koja je određena u procentu od maloprodajne cijene cigareta.
- (3) Specifična akciza na cigarete iznosi 15,00 Eura za 1000 komada.
- (4) Proporcionalna akciza na cigarete iznosi 36% od njihove maloprodajne cijene.
- (5) Akciza na ostale duvanske proizvode plaća se po kilogramu tih proizvoda, i iznosi:
 - za cigare i cigarilose - 25,00 Eura,
 - za fino rezani duvan - 40,00 Eura,
 - za drugi duvan za pušenje - 25,00 Eura.
- (6) Maloprodajna cijena cigareta iz stava 4 ovog člana je cijena koju odredi proizvođač, odnosno uvoznik, a koja uključuje akcizu i porez na dodatu vrijednost.
- (7) Proizvođač, odnosno uvoznik je dužan da, prije stavljanja u upotrebu, odnosno u slobodan promet, maloprodajne cijene cigareta prijavi nadležnom poreskom organu i objavi ih u "Službenom listu Crne Gore".
- (8) Prodaja cigareta po maloprodajnim cijenama, koje su veće od prijavljenih, nije dozvoljena.

Član 50a

- (1) Ako je obračunata akciza na cigarete iz člana 50 st. 3 i 4 ovog zakona manja od minimalne akcize utvrđene ovim zakonom, plaća se minimalna akciza.
- (2) Minimalna akciza iz stava 1 ovog člana iznosi 110% ukupne akcize (specifične i ad valorem) utvrđene za kategorije cigareta sa najpopularnijom cijenom (najpopularnija cijenovna kategorija).
- (3) Najpopularnija cijena iz stava 2 ovog člana je maloprodajna cijena cijenovne kategorije cigareta koje imaju najveći obim prodaje u Crnoj Gori u prethodnoj godini.
- (4) Vlada Crne Gore propisuje način i postupak utvrđivanja iznosa najpopularnije cijene cigareta iz stava 3 ovog člana.

- (5) Ministarstvo finansija, na predlog organa uprave nadležnog za duvan, utvrđuje iznos najpopularnije cijene cigareta iz stava 3 ovog člana, najkasnije do 31. decembra prethodne godine i objavljuje je u "Službenom listu Crne Gore".
- (6) Cijena iz stava 5 ovog člana primjenjuje se od 1. januara naredne godine.

Mineralna ulja, njihovi derivati i supstituti

Član 51

- (1) Akciza se plaća na mineralna ulja, njihove derivate i supstitute (u daljem tekstu: mineralna ulja) određene ovim zakonom.
- (2) Vrsta mineralnih ulja iz stava 1 ovog člana određuje se u zavisnosti od klasifikacije tih proizvoda iz carinske tarife, odnosno u odnosu na karakteristike pojedinih proizvoda.
- (3) Mineralna ulja obuhvataju petrolejsko ulje, ugljeni katran i naftu koji se dobijaju iz ugljenih škriljaca, treseta ili neke druge bitumenozne supstance, ali ne uključuje takve ugljovodonike ili bitumenozne supstance koje su:
 - 1) u čvrstom ili polučvrstom stanju na temperaturi od 15° C; ili
 - 2) u gasovitom stanju na temperaturi od 15° C i pod pritiskom od 1013,25 milibara.
- (4) Mineralnim uljima, u smislu ovog zakona, smatraju se i:
 - 1) svaki proizvod koji se prodaje i upotrebljava kao pogonsko gorivo;
 - 2) aditivi, odnosno ekstenderi koji se dodaju pogonskim gorivima;
 - 3) svaki drugi ugljenvodonik, koji je proizveden iz sirove nafte i koji se prodaje i upotrebljava kao gorivo za grijanje, osim crnog uglja, lignita, treseta ili biomase.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 52

- (1) Akcizna osnovica je količina mineralnih ulja, izražena u litrima ili kilogramima.
- (2) Ako je količinska jedinica za akcizu u litrima, litar se mjeri na temperaturi od +15°C.
- (3) Visina akcize za proizvode iz stava 1 ovog člana iznosi za:
 - 1) olovni benzin (tarifne oznake CN 2710 11 31 00, 2710 11 51 10, 2710 11 51 90 i 2710 11 59 00) 464 eura na 1000 litara;
 - 2) bezolovni benzin (tarifne oznake CN 2710 11 31 00, 2710 11 41 00, 2710 11 45 00 i 2710 11 49 00) 459 eura na 1000 litara;
 - 3) kerozin (tarifne oznake CN 2710 19 21 00 i 2710 19 25 00) koji se koristi:
 - kao motorno gorivo 156 eura na 1000 litara;

- za grijanje 89,7 eura na 1000 litara;
- 4) gasna ulja (tarifne oznake CN 2710 19 41 do 2710 19 49) koja se koriste:
 - kao motorno gorivo 350 eura na 1000 litara;
 - kao motorno gorivo za industrijske i komercijalne svrhe 169 eura na 1000 litara;
 - za grijanje 117 eura na 1000 litara;
- 5) ulje za loženje (tarifne oznake CN 2710 19 61 00 do 2710 19 69 00) 19,5 eura na 1000 kilograma;
- 6) tečni naftni gas (tarifne oznake CN 2711 12 11 00 do 2711 19 00 00) koji se koristi:
 - kao motorno gorivo 123,5 eura na 1000 kilograma;
 - kao motorno gorivo za industrijske i komercijalne svrhe 58,5 eura na 1000 kilograma;
 - za grijanje 26 eura na 1000 kilograma.

Član 52a

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 76/08)

Član 53

- (1) Akciza za aditive i ekstendere koji su dodati mineralnim uljima jednaka je akcizi propisanoj za mineralno ulje kojem su dodati.
- (2) Na svaki proizvod koji se stavlja u promet kao aditiv ili ekstender mineralnim uljima plaća se akciza kao da se radi o mineralnim uljima. Svaki ugljovodonik koji je proizveden iz sirove nafte i koji se stavlja u promet kao gorivo za grijanje (osim crnog uglja, lignita, treseta ili sličnih čvrstih ugljovodonika i prirodnog gasa) podliježe plaćanju akcize po stopi propisanoj za odgovarajuće mineralno ulje.
- (3) Za mineralna ulja koja se upotrebljavaju za pogon poljoprivredne i šumske mehanizacije (uključujući traktore) kupci imaju pravo na povraćaj akcize u visini od 50% akcize koja je propisana za tu namjenu.
- (4) Bliži način povraćaja akcize i uslove koje mora ispuniti kupac mineralnih ulja iz stava 3 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za finansije, u saradnji sa ministrom nadležnim za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Upotreba mineralnih ulja za namjene za koje se ne plaća akciza

Član 54

- (1) Akciza se ne plaća na mineralna ulja:
 - 1) koja se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo u avionskom i pomorskom saobraćaju, kao i za pogon registrovanih ribarskih brodova, osim u slučaju upotrebe aviona, plovnih objekata i ribarskih brodova za privatne svrhe;

- 2) koja se upotrebljavaju u pogonima za proizvodnju električne energije i u pogonima za zajedničku proizvodnju električne i toplotne energije;
 - 3) koje proizvođač u svojim proizvodnim prostorijama potroši za dalju preradu, odnosno proizvodnju drugih mineralnih ulja, osim ako su bili upotrijebljeni kao pogonsko gorivo za transportna sredstva;
 - 4) koja se ubrizgavaju u visoke peći za namjene hemijske redukcije kao dodatak koksu koji je osnovno gorivo.
- (2) Upotrebom za privatne svrhe iz stava 1 tačka 1) ovog člana smatra se korišćenje aviona, plovnih objekata i ribarskih brodova od strane njihovih vlasnika ili njihovo korišćenje po osnovu zakupa ili drugom osnovu koji se ne smatra poslovnom aktivnošću.
 - (3) Bliži postupak za ostvarenje prava iz stava 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

Označavanje mineralnih ulja

Član 55

- (1) Mineralna ulja koja se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje, moraju biti označena propisanom bojom i indikatorom. Označavanje mineralnih ulja se može obaviti samo u akciznom skladištu koje ima dozvolu poreskog organa za označavanje. Ako mineralna ulja nijesu označena u akciznom skladištu, smatra se da ta ulja nijesu označena.
- (2) Mineralno ulje uvezeno u Crnu Goru smatra se označenim, ako uvoznik podnese potvrdu stranog poreskog, odnosno carinskog organa, proizvođača, odnosno stranog organa koje vrši označavanje da je bilo označeno van Crne Gore i da s obzirom na vrstu i količinu, sadrži najmanje one materije za označavanje koje su propisane na osnovu ovog zakona. Ako se potvrda ne podnese ili se ne može dokazati, smatra se da mineralno ulje nije označeno.
- (3) Skladištenje pojedinih mineralnih ulja mora biti organizovano na način koji obezbjeđuje da drugi proizvodi ne utiču na neutralizovanje boje, odnosno indikatora.
- (4) Postupak bojenja i označavanja mineralnih ulja prema ovom članu propisuje ministarstvo nadležno za privredu.

Član 56

- (1) Označena mineralna ulja koja se upotrebljavaju za grijanje ne smiju se upotrebljavati za drugu namjenu i ne smiju se koristiti za pogon motornih vozila, odnosno plovnih objekata ili drugih motora, odnosno koristiti za standardni rezervoar motornih vozila, odnosno plovnih objekata ili drugih motora.
- (2) Mineralna ulja koja se upotrebljavaju za grijanje ne smiju se stavljati u promet na benzinskim pumpama ili drugim maloprodajnim mjestima određenim za prodaju naftnih derivata.

Kafa

Član 56a

- (1) Kafa na koju se plaća akciza je: pržena i nepržena kafa sa ili bez kofeina, ekstrakti, esencije i koncentrati kafe i ostali proizvodi od kafe.
- (2) Vrste kafe iz stava 1 ovog člana određuju se prema vrsti tih proizvoda u carinskoj tarifi i u odnosu na karakteristike pojedinih proizvoda.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 56b

- (1) Akcizna osnovica za obračun akcize pri uvozu kafe čini vrijednost proizvoda utvrđena po carinskim propisima, uvećana za iznos carine i drugih uvoznih dažbina.
- (2) Akciza na kafu se plaća po stopi od 20% na osnovicu iz stava 1 ovog člana.

Gazirana voda sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju

Član 56c

- (1) Gazirana voda na koju se plaća akciza je gazirana voda sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju.
- (2) Vrsta gazirane vode iz stava 1 ovog člana određuje se prema vrsti tih proizvoda klasifikovanih u carinskoj tarifi i u odnosu na karakteristike pojedinih proizvoda.
- (3) Gazirana voda iz stava 1 ovog člana su proizvodi iz tarifne oznake CN 2202 10 00.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 56d

- (1) Akcizna osnovica za gaziranu vodu je količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima.
- (2) Akciza se plaća u iznosu od 10 Eura po hektolitr u gazirane vode.

Napomena: Odredba člana 52 stav 3 tačka 4 alineja 1 ovog zakona primjenjivaće se od 4. januara 2012. godine. Odredbe člana 56b i 56d ovog zakona primjenjivaće se od 1. aprila 2012. godine.